



SOP S(B)O SWV TWENTE NOORD 2019-2023

NAW GEGEGEVENS SCHOOL

Dr. Herderschêeschool

Post-/bezoekadres:

Schapendijk 3
7608 LV Almelo

T: 0546 - 861926

E: info@herderschee.net

I: www.herderschee.net

Commissie van Begeleiding:

Directie: Bas Hesselink

(b.hesselink@sotog.nl)

Orthopedagoog: Wies Walter

Intern Begeleiders: Inge Frazer &
Anjo Lauret



Dr Herderschêeschool



Stichting Speciaal Onderwijs
Twente en Oost Gelderland

VISIE VAN DE SCHOOL OP PASSEND ONDERWIJS EN LEERLINGEN MET SPECIFIEKE OB'en

De Missie van het samenwerkingsverband

De missie van de school sluit aan bij die van het SWV: Passend primair onderwijs bieden, zodanig dat onderwijs aan en begeleiding van kinderen zo snel mogelijk, zo licht mogelijk, zo dichtbij mogelijk en zo goed mogelijk wordt georganiseerd, binnen de grenzen van het SWV Passend Onderwijs.

Binnen het samenwerkingsverband werken leerkrachten, interne begeleiders, directeuren, bestuurders en vele anderen in overleg met ouders aan één centrale opdracht: Het zodanig inrichten van het onderwijs dat alle leerlingen een ambitieus ontwikkelperspectief geboden wordt en een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

De Visie van het samenwerkingsverband

De scholen van het SWV maken het bovenstaande mogelijk door:

1. De indicatoren basiszorg en kwaliteitszorg volgens inspectienormen planmatig toe te passen
2. De principes volgens HGW in de praktijk te brengen
3. Proactief de deskundigheid van alle partners in het SWV aan te wenden, om zo voor iedere leerling een onderwijsarrangement op maat mogelijk te maken
4. Expertise ontwikkeling en borging hiervan als belangrijk doel te onderschrijven.

Het uiteindelijke doel is het opvangen van zo veel mogelijk leerlingen in de reguliere school. Met uitzondering van die leerlingen die een zeer speciale onderwijsbehoefte kennen, alsook die leerlingen die het geven van goed onderwijs aan andere leerlingen in ernstige mate belemmeren. Uit een zorgvuldige beschrijving van het schoolondersteuningsprofiel blijkt in deze waar de grenzen van de mogelijkheden van elke school (team) liggen. De school zal actief zoeken naar mogelijkheden om deze grenzen op te schuiven naar een zo ruim mogelijk passend aanbod. Echter Passend Onderwijs is niet per definitie inclusief onderwijs. Binnen het SWV is daarom ook structureel sprake van samenwerking tussen BaO, SBaO- en SO-voorzieningen.

Visie van de school

SO Dr. Herderschee is een school voor leerlingen in de basisschoolleeftijd die om diverse redenen moeizaam tot leren komen. Wij bieden gespecialiseerd onderwijs en begeleiding op maat voor leerlingen met een verstandelijke beperking en leerlingen met een verstandelijke beperking en secundaire gedragsmatige, fysieke of sociaal-emotionele problemen (zie profiel doelgroepen). Een plek waar deze leerlingen op alle gebieden kunnen groeien.

De dr. Herderschêeschool streeft ernaar een zo veilige mogelijke leeromgeving te bieden. In ons voelen, denken en doen gaan wij primair uit van de mogelijkheden en onderwijsbehoeften van de leerling. Hierbij zetten we in op talentontwikkeling van de individuele leerling. Leerlingen worden gezien en mogen zijn wie

ze zijn. We werken met iedere leerling toe naar optimale zelfstandigheid en een zo volwaardige mogelijke participatie in de samenleving, zowel tijdens als na de schoolperiode.

Een goed pedagogisch klimaat is voorwaardelijk om leerlingen tot leren te laten komen. Wij werken met de 'school wide positive behavior support' (SWPBS) methodiek, bieden onze leerlingen 'een steuntje in de rug' en zoeken in ons onderwijs naar een gezonde balans tussen inspanning en ontspanning. De totale ontwikkeling van de leerling staat bij ons centraal.

Wij werken intensief samen met onze partners en zoeken de gezamenlijkheid op om ons doel met de leerling te bereiken. Ook verantwoordt we ons naar belanghebbenden over de opbrengsten en meerwaarde van ons onderwijs.

ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR & ORGANISATIE VAN DE ONDERSTEUNING

De school heeft een eigen zorgstructuur. De besprekingen vinden plaats volgens de HGW-werkwijze. Het ontwikkelingsperspectief (OP) gaat jaarlijks in april/mei in concept naar ouders. Het OP wordt vervolgens met ouders besproken en vastgesteld. Tussentijds wordt, indien nodig, het OP aangepast door de groepsleerkracht. Een leerling wordt 4 x per jaar met ouders besproken: wensen- en verwachtingengesprek, terugkoppeling tussenevaluatie, OP-POP-bespreking en rapportbespreking. Op vraag kan tussentijds een MDO worden georganiseerd.

De IB-er en de orthopedagoog zijn aanwezig bij de leerlingenbespreking. Zij ondersteunen het team daar waar nodig bij didactische en pedagogische vragen. De school maakt waar nodig gebruik van deskundigheid en adviezen van externe partners.

Kwaliteitszorgstructuur van de school:

Leerlijnen van de CED:

We hebben in de afgelopen jaren meerdere leerlijn pakketten van de CED ingevoerd:

- Mondelinge taal
- Schriftelijke taal
- Rekenen
- Sociale competentie
- Leren leren
- Spel
- Motoriek
- Zelfredzaamheid
- Relaties en seksualiteit

Deze leerlijnen bestaan uit 9 niveaus voor het speciaal (basis)onderwijs. Voor deze 9 niveaus hebben wij een planning gemaakt op basis van 4 leerroutes:

- | | |
|-------------------------------|--|
| • Cognitieve leerroute | uitstroom VSO/PrO Arbeid met loonwaarde |
| • Reguliere leerroute | uitstroom VSO Beschermd loonwaarde wonen/werken |
| • Praktische leerroute | uitstroom VSO-zorg/DAC loonwaarde dagbesteding |
| • Ervaringsgerichte leerroute | uitstroom DAC/VSO-zorg loonwaarde dagbesteding loonwaarde ervaringsgericht |

Commissie van begeleiding (CvB):

De CvB bestaat uit de (adjunct-)directeur, intern begeleider(s) en orthopedagoog. Zij beslist op inhoudelijke gronden of een leerling kan worden toegelaten. De CvB houdt toezicht op het opstellen en evalueren van ontwikkelingsperspectieven. Daarnaast adviseert zij over terugplaatsing of overplaatsing van leerlingen naar het regulier onderwijs. Ook bepaalt de CvB het beleid rondom het pedagogisch en didactisch handelen van de school. Op afroep kunnen LC-leerkrachten en schoolarts deelnemen aan een CvB-overleg.

De CvB kan op afroep worden aangevuld met de kennis van de didactisch specialist, schoolarts en/of sociale veiligheidscoördinator. Zij zijn samen verantwoordelijk voor de leerlingenzorg. Leerlingen worden 2 keer per jaar uitgebreid besproken. Tijdens de ontwikkelingsperspectiefbespreking zijn ook ouders/verzorgers aanwezig. Op deze manier willen we de zorg rondom een leerling breder belichten. Ouders/verzorgers zijn in onze ogen de deskundigen, zij kennen hun kind als geen ander. Daarnaast zijn er vaak therapeuten bij een kind betrokken, met een eigen visie en zienswijze. We willen, door samen te bespreken wat een kind nodig heeft, de lijnen korter en efficiënter maken.

Kanttekening: het onderwijsaanbod is, d.m.v. het opbrengstgericht werken, al in grote lijnen vastgelegd. Dit staat niet ter discussie, als het onderwijs aangaat, zijn wij de deskundigen.

Ontwikkelperspectief (OP):

Bij de start van de schoolcarrière krijgt elke leerling een eigen "ontwikkelperspectief". Hierin staat de verwachte uitstroom en de route van de individuele leerling vermeld, evenals als de stimulerende en belemmerende factoren

Elke leerling is uniek, maar dat betekent niet dat elke leerling ook een eigen onderwijsprogramma nodig heeft. We streven ernaar het onderwijs overzichtelijk te houden. Daarom groeperen we leerlingen op basis van overeenkomstige kenmerken, dit hoeft niet per se de kalenderleeftijd te zijn.

We zullen de leerlingen intensief blijven volgen. De reactie van de leerling op het aanbod bepaalt of het aanbod nog verder kan worden uitgediept.

Het volgen van de ontwikkeling

Na plaatsing van een leerling is het natuurlijk van belang om de ontwikkeling die de leerling doormaakt nauwkeurig te volgen en te registreren. Juist omdat het ontwikkelingsniveau van de leerlingen zo verschillend is en de vooruitgang vaak langzaam verloopt, willen we heel alert zijn op wat er allemaal plaatsvindt binnen die ontwikkeling.

KENMERKEN VAN DE SCHOOL MBT PASSEND ONDERWIJS

OPBRENGSTEN EIGEN ZELFEVALUATIES:

1. Onze school excelleert in:
 - a. Pedagogisch klimaat binnen de school
 - b. Flexibiliteit in het bieden van passende arrangementen
 - c. Intensieve contacten en samenwerking zorgpartners en OKC
 - d. Sterk op elkaar ingespeeld team

2. Onze school kan zich ontwikkelen in:
 - a. Didactisch aanbod leerlingen met een hoger cognitief niveau (nieuwe doelgroep)
 - b. Nieuwe doelgroepen met bijvoorbeeld ernstige gedragsproblematiek, die een andere aanpak nodig hebben.
 - c. Op sterkte houden van het team
 - d. Relatie ouders-leerkracht
 - e. Communicatie

AANVULLING EN TOELICHTING SCHOOL:

3. Toelichting tekst school (eigen doelen, acties, accenten, scholing, ontwikkeling t.a.v. passend onderwijs in deze 4-jarige periode:
 - a. We ontwikkelen een aanbod gericht op totaal beleving en ervaringsgericht leren, in het bijzonder gericht op het jonge kind.
 - b. We gaan Griefelen gebruiken om de impulsbeheersing bij leerlingen beter te kunnen reguleren. Hierin gaan we ons verder scholen.
 - c. We gaan de sociale veiligheid nog verder vergroten door ons verder te bekwamen in SWPBS.
 - d. We gaan data op schoolniveau, doormiddel van een eenduidige 'schoolfoto', nog beter en diepgaander analyseren ten behoeve van het inzicht in onze schoolopbrengsten. Op basis hiervan stellen eventueel leerroutes bij.

- e. We gaan de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag van leerlingen met behulp van een structurele analyse van de data uit ZIEN!, SEO en een zelf ontwikkeld incidentregistratiesysteem in kaart brengen en daarop gedragslessen en mogelijk andere actiepunten ter verbetering zetten, zodat we hier preventief en proactief op kunnen anticiperen.
- f. We gaan ons verder bekwaamen en toerusten in het omgaan met veranderende doelgroep (hechtingsproblematiek en de SEO van Doşen).
- g. We gaan in vakgroepen planmatig werken aan doelen voor het betreffende vakgebied, gebaseerd op de opbrengsten van die leerroute.
- h. We gaan kritisch kijken waar we onze instructie verder kunnen aanpassen aan onze doelgroep.
- i. We gaan een pilot starten om leerlingen met gedragsproblemen extra te ondersteunen in een prikkelarme omgeving waar ze naar behoefte gebruik van kunnen maken.

KENGETALLEN (meerdere jaren via SWV)

Voor de actuele kengetallen verwijzen we naar de schoolgids deel-B op de website van de Dr. Herderschêeschool.

PROFIEL:

*De school biedt onderwijs aan verschillende **doelgroepen**:*

- **Harmonisch (laag) ontwikkelingsprofiel:**
 Leerlingen met een verstandelijke beperking tussen 4 en 12 jaar. De leerlingen hebben een ontwikkelingsleeftijd tot ongeveer 7 jaar en een functioneringsniveau tot halverwege groep 4 van het basisonderwijs.
 Het onderwijs wordt in (zeer) kleine stapjes aangeboden, met veel herhaling, gebruik van concreet materiaal en met veel aandacht voor integratie van het aanbod.
- **Harmonisch (laag) ontwikkelingsprofiel i.c.m. zintuiglijke en/of fysieke beperkingen:**
 Leerlingen tussen 4 en 12 jaar met een verstandelijke beperking i.c.m. visusproblematiek, epilepsie of gehoorproblematiek of een combinatie daarvan.
 Personeel heeft de nodige kennis m.b.t. deze problematiek. Zo heeft men kennis van het gebruik van spraak ondersteunende gebaren en Totale Communicatie. Specifieke deskundigheid wordt ook betrokken van instituten als Bartiméus, S.E.I.N. en Pento.
- **Disharmonisch ontwikkelingsprofiel (hoog cognitief):**
 Leerlingen met een kalenderleeftijd tussen 4 en 12 jaar en IQ > 60 met bijkomende problemen op sociaal-emotioneel gebied, emotioneel niveau < 3 jaar (SEO).
 Leerlingen die door tekorten in werkhouding en sociale redzaamheid en/of bijkomende stoornissen (ASS, hechtingsproblematiek) onvoldoende kunnen profiteren van het reguliere onderwijsaanbod van het (cluster)onderwijs.
 Bij deze leerlingen zien we een zogeheten disharmonisch ontwikkelingsprofiel. Dit betekent dat de verschillende aspecten in de ontwikkeling van de persoon niet in evenwicht met elkaar zijn. Een disharmonisch profiel, waarbij het kind op een emotioneel laag niveau functioneert, maakt een kind (vooral emotioneel) kwetsbaar en juist vanuit die emotionele kwetsbaarheid ontstaat bij veel kinderen psychische problematiek en/of moeilijk verstaanbaar gedrag (zowel in- als externaliserend). De begeleiding is gericht op het bewerkstelligen van basale emotionele veiligheid die gebaseerd is op vertrouwen in de voorspelbare begeleider. Een individuele benadering, met veel nabijheid en met veel begrenzing vanuit de omgeving, is hier van toepassing. Lichamelijk contact, in het zicht zijn, voorspelbaarheid in doen en laten, vaste rituelen en ritmes dragen hieraan bij. Bij agressief gedrag wordt volgens protocol gereageerd.

Door de emotionele problematiek zijn de leerlingen niet in staat het didactisch aanbod van de regulier basisschool te volgen. De leerlingen profiteren van ons contextueel, praktisch onderwijs. Voor deze leerlingen wordt vanwege het gedrag en de noodzakelijke permanente nabijheid van een volwassene van uit de jeugdzorg extra ondersteuning aangevraagd door een ambulante begeleider. Deze begeleiding is ook succesvol gebleken bij leerlingen die dreigen thuis te komen zitten of al thuis zitten.

De groepsgrootte is 5 om een overzichtelijke sociale situatie te creëren en overprikkeling en overvraging op emotioneel gebied te voorkomen.

- **Disharmonisch ontwikkelingsprofiel (laag cognitief):**

Leerlingen met een kalenderleeftijd tussen 4 en 12 jaar en IQ 35-60 met ernstige bijkomende problemen op sociaal-emotioneel gebied.

Leerlingen met een verstandelijke beperking en een laag niveau in de emotionele ontwikkeling.

Deze kinderen hebben moeite om zichzelf staande houden in een overvloed van prikkels. Het hechtingsproces staat centraal, zij hebben behoefte aan nabijheid en het opbouwen van emotionele veiligheid is cruciaal. Zij zijn nog egocentrisch in hun denken en voelen en kunnen daardoor onvoldoende afstemmen op de ander. Er is nog geen sprake van gewetensvorming. Onderwijs en zorgondersteuning worden op maat geboden, uitgaande van individuele behoeften. De leerlingen worden gestimuleerd zich te ontwikkelen op het gebied van de redzaamheid, cognitie, sociaal-emotioneel, creatieve vaardigheden, motoriek en praktische vaardigheden. De groepsgrootte is 5 om een overzichtelijke sociale situatie te creëren en overprikkeling en overvraging op emotioneel te voorkomen

- **Enigszins disharmonisch ontwikkelingsprofiel (laag cognitief):**

leerlingen met een kalenderleeftijd tussen 4 en 12 jaar en IQ 35-60 met bijkomende problemen op sociaal-emotioneel gebied, die minder afhankelijk zijn van een plaatsing in een kleine groep. Door hun lage niveau in de emotionele ontwikkeling (<3 jaar) zijn zij wel afhankelijk van de directe nabijheid van een volwassene om tot leren te kunnen komen. Dit wordt gerealiseerd door extra inzet van onderwijsassistenten. De leerstof wordt aangeboden in de klas, individueel of in zeer kleine groepen; het dagprogramma is leidend met ruimte voor individuele aanpassingen. Het onderwijsaanbod is functioneel, direct toepasbaar en bruikbaar in de praktijk. Naast materialen worden zml-methodes ingezet. Na een korte tijd van inspanning volgt ontspanning (taakspanne 5-10 minuten). De ontwikkeling wordt gevolgd m.b.v. de CED of Plancius leerlijnen en vastgelegd in een individueel ontwikkelingsperspectief.

- **Harmonisch (zeer laag) ontwikkelingsprofiel:**

Leerlingen met een kalenderleeftijd tussen 4 en 12 jaar en IQ < 35 óf: IQ 35-55 met bijkomende problemen op sociaal-emotioneel gebied:

Onderwijs en zorgondersteuning worden op maat geboden, uitgaande van individuele behoeften. Alle leerlingen kunnen zich ontwikkelen op het gebied van de redzaamheid, cognitie, sociaal-emotioneel, creatieve vaardigheden, motoriek en praktische vaardigheden. De ontwikkeling wordt gevolgd m.b.v. de CED of Vijf Wijzer leerlijnen en vastgelegd in een ontwikkelingsperspectief en Vijf Wijzer, gecombineerd met de zorgdoelen in 'Mijn leven', uitmondend in één kind, één plan.

- **(dis)harmonisch (zeer laag) ontwikkelingsprofiel i.c.m. zintuiglijke en/of fysieke beperkingen:**

Leerlingen van 4-12 jaar die in een basisgroep van het OKC verblijven.

Een leerkracht met kennis op de volgende gebieden: sensorische integratie, ervaringsordering van Timmers-Huigens, de Vijf Wijzer, totale communicatie en LACCS, geeft ambulante onderwijs aan kinderen die op het OKC verblijven. Zorg en onderwijs worden op maat geboden. De cognitieve ontwikkeling wordt gestimuleerd door de didactische werkvormen, kennis en materialen van de ZML-school te verbinden met de deskundigheid van het OKC

Deskundigheid:

De medewerkers hebben kennis van de volgende gebieden: Ontwikkelingsachterstanden, autisme (ASS), ADHD, hechtingsproblematiek, totale communicatie, sensorische integratie, ervaringsordering van Timmers-Huigens, de Vijf Wijzer, SEO en ABC-methodiek. Naast de cognitieve ontwikkeling is er veel aandacht voor de zelfredzaamheid, de sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling, spel en communicatie.

Ondersteuning:

- Intern begeleider
- Orthopedagoog
- Speltherapeut
- Fysiotherapeut
- Logopedist
- Vakleerkracht gym
- Video-interactiebegeleiding

Aandacht en tijd:

Groepsgrootte: variërend van 5-14, afhankelijk van de behoeften en ontwikkeling van de leerlingen. In specifieke gevallen kan de groepsgrootte ook 1 zijn.

Personele bezetting: leerkracht, onderwijsassistent, eventueel ABS (zorgondersteuning vanuit indicatie Jeugdwet).

Voorzieningen:

Er wordt opbrengstgericht gewerkt met 4 leerroutes: e = ervaringsgericht (uitstroom VSO/DAC intensieve begeleiding); p = praktisch (uitstroom VSO/ DAC beleving); r = regulier (uitstroom VSO/DAC arbeid); c = cognitief (uitstroom PRO/VSO/arbeid). Er wordt gewerkt met de CED-leerlijnen en speciale methodes voor het ZML-onderwijs. Hierin wordt voorzien in de behoefte van de leerlingen: kleine stapjes en veel herhaling. Er is een centraal lesrooster met de leervakken op de ochtenden en de creatieve vakken zoveel mogelijk op de middagen. Daarnaast is er voldoende ruimte op het rooster voor de zelfredzaamheid en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Er wordt indien mogelijk en wenselijk aan kleine groepen leerlingen een specifieke (therapeutische) SOVA-training gegeven.

Gebouw:

- Ruim, rustig, gestructureerd, veilig
- Toiletgroepen naast het lokaal
- Gymzaal
- Snoezelruimte

Samenwerking:

DTZC, Ambiq, Logopedie Plus en Fysiotherapiepraktijk, Bartiméus, S.E.I.N., Pentto, VSO en SWV.

Indicatie vanuit de jeugdwet:

De ouders/verzorgers kunnen indien nodig indicatie vanuit de jeugdwet aanvragen. De toekenning wordt gegeven op basis van een speciale hulpvraag op het gebied van persoonlijke verzorging en/of op het gebied van (begeleiding) van gedrag, dat storend of belemmerend is voor de eigen ontwikkeling of voor andere leerlingen in de groep.

Grenzen aannamebeleid:

De Dr. Herderschêeschool biedt onderwijs aan kinderen waarbij leerproblemen bovenliggend zijn. Ze biedt geen onderwijs aan kinderen die bedlegerig, volledig blind of doof zijn. Ook biedt de school geen onderwijs aan leerlingen waarbij de gedragscomponent en/of agressie zo overheersend zijn, dat binnen de mogelijkheden van de school de veiligheid van andere kinderen en personeel niet te garanderen is. Wanneer blijkt dat de Dr. Herderschêeschool geen passend aanbod kan bieden aan de leerling, wordt samen met de ouders naar een andere plek gezocht.

Schoolstandaard beschrijven:

Leerroute	IQ	Uitstroombestemming SO	Uitstroombestemming VSO	Leerlijnen	Uitstroomniveau op leerlijnen
Ervaringsgericht (E)	IQ < 35	VSO leerroute zorg-onderwijs	Belevingsgerichte dagbesteding	Vijfwijzer	Vijfwijzer niveau 6
Praktisch (P)	IQ 35 - 45	VSO leerroute onderwijs-zorg	Arbeidsgerichte dagbesteding	Vijfwijzer + CED ZML SO	ZML 3
Regulier (R)	IQ 46 - 54	VSO leerroute ZML	Arbeidsmatige dagbesteding/ Arbeid in aangepaste werkomgeving (beschermd)	CED ZML SO	ZML 6
Cognitief (C)	IQ ≥ 55	SBO (tussentijdse uitstroom) PRO VSO leerroute C	Arbeid in een 'regulier' bedrijf, onder toezicht of leiding uit te voeren.	CED ZML SO	ZML 8

Eindniveaus en tussenniveaus per leerroute

leerjaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9
DL	-19 - -10	-9 - 0	1 - 10	11-20	21 - 30	31 - 40	41 - 50	51 - 60	61 - 70
Niveau leerroute E	VW1	VW 2	VW 3	VW 4	VW 5	VW5	VW 6	VW 6	VW 6
Niveau leerroute P	VW 6	ZML 1	ZML 2	ZML 2	ZML 2	ZML 3	ZML 3	ZML 3	ZML 4
Niveau leerroute R	ZML 1	ZML 1	ZML 2	ZML 3	ZML 3	ZML 4	ZML 5	ZML 6	ZML 6
Niveau leerroute C	ZML 1	ZML 2	ZML 3	ZML 4	ZML 5	ZML 6	ZML 7	ZML 8	ZML 9

OPMERKINGEN & TOELICHTING

Ons pedagogisch klimaat blijkt goed aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen (met een hoger IQ) met bijkomende sociaal-emotionele problematiek. Leerlingen die thuis zitten, of thuis dreigen te komen zitten, kunnen we daarom een goede onderwijsplek bieden.

Doel: leerlingen weer mee laten doen aan/in het onderwijs. De leerlingen krijgen niet alleen (contextueel) onderwijs, maar ook (weer) de sociale omgeving van een school. "Gewoon naar school gaan" is voor kwetsbare kinderen, die snel oververmoeid / gefrustreerd / gedemotiveerd of overprikkeld raken geen eenvoudige zaak. Deze kinderen hebben (tijdelijk) maatwerk nodig. Door een combinatie van onderwijs en zorg kan zowel aandacht worden besteed aan de cognitieve als aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. Belangrijk is dat zij weer (zelf-)vertrouwen krijgen.

Dit "out of the box" denken, denken in kansen voor kinderen, vraagt naast ons pedagogisch klimaat ook maatwerk op het gebied van groeps grootte en personele inzet.

We merken dat daar waar de sociaal-emotionele problematiek leidt tot externaliserend gedrag, er nu nog, in enkele gevallen, handelingsverlegenheid ontstaat bij de medewerkers. De komende periode zal geïnvesteerd moeten worden in bijscholing van het team.